

Sygn. akt

III AUa 363/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 lipca 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **8 lipca 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku W. C.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **18 lutego 2015 r.** sygn. akt **IV U 106/14**

I. oddala apelację ,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy W. C. kwotę 120 zł (słownie : sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym .

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 maja 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił W. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy wskazując, iż zdarzenie z dnia 30 listopada 2011 r. nie zostało uznane przez organ rentowy za wypadek przy pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji W. C. zarzucił, że 30 listopada 2011 r. uległ wypadkowi przy pracy, wskazał okoliczności wypadku oraz jego skutki w postaci doznanych obrażeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, iż wydana decyzja jest prawidłowa, bowiem wyłączną przyczyną wypadku z dnia 30 listopada 2011 r. było rażące naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.

Decyzją z 7 września 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując że komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 17 lipca 2012 r. ustaliła dla wnioskodawcy uprawnienie do świadczenia rehabilitacyjnego.

Z powyższą decyzją nie zgodził się wnioskodawca podnosząc, iż spełnia on warunki do przyznania prawa do renty wypadkowej, bowiem wszelkie dolegliwości i schorzenia powstały w związku z wypadkiem przy pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, iż zarówno lekarz orzecznik ZUS, jak i komisja lekarska stwierdzili, że wnioskodawca rokuje odzyskanie zdolności do pracy i ustalili prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 6 miesięcy.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2013 r., IV U 883/12 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. zmienił zaskarżoną decyzję z 22 maja 2012 r. i przyznał W. C. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 26 listopada 2012 r. do 17 kwietnia 2015 r., a w pozostałym zakresie oddalił odwołanie. Ponadto Sąd oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 7 września 2012 r. o odmowie przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

W świetle ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy wynika, że W. C. był zatrudniony w (...) S.A. od 1980 r. W dniu 30 listopada 2011 r. wnioskodawca uległ wypadkowi przy pracy, którego bezpośrednią przyczyną było przebywanie poszkodowanego na drodze przeznaczonej dla wózków jezdnych i nie użycie sygnału dźwiękowego przez operatora wózka. Wnioskodawca pobierał świadczenie rehabilitacyjne w okresie od 30 maja 2012 r. do 25 listopada 2012 r.

Celem ustalenia, czy po dniu 25 listopada 2012 r. wnioskodawca jest co najmniej częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami, a jeśli tak, to czy niezdolność ta jest spowodowana ogólnym stanem zdrowia, czy też pozostaje w związku z wypadkiem z dnia 30 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii, neurologii i otolaryngologii. Biegły otolaryngolog po rozpoznaniu u badanego: obustronnego niedosłuchu, szumów usznych, napadów zawrotów i bólów głowy oraz zaburzeń węchu i smaku i stwierdził, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy na 3 lata, od dnia złożenia wniosku do ZUS. Biegły ortopeda i neurolog po rozpoznaniu stanu po przebytych urazach czaszkowo – mózgowych, z wstrząśnieniem mózgu, pourazowym uszkodzeniem pnia mózgu i złamaniem kości skroniowej prawej oraz uszkodzeniem nerwów V, VII, VIII po stronie prawej i encefalopatii pourazowej zaopiniowali, że po dniu 25.11.2012 r. W. C. jest częściowo niezdolny do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji, okresowo do 25 listopada 2014 r., a niezdolność do pracy jest następstwem zdarzenia z dnia 30 listopada 2011 r.

Powyższe opinie biegłych zostały uznane przez Sąd za wiarygodne, dlatego też Sąd przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia następnego po wyczerpaniu świadczenia rehabilitacyjnego, czyli od dnia 26 listopada 2012 r. do 17 kwietnia 2015 r. (punkt I), oddalając odwołanie w pozostałej części (punkt II). Wobec powyższego rozstrzygnięcia Sąd oddalił odwołanie od decyzji w przedmiocie odmowy przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy (punkt III).

Apelacją od powyższego wyroku organ rentowy zaskarżył punkt I, zarzucając naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 233 § 1 kpc. Jednocześnie wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania, względnie uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że Sąd nie przeprowadził żadnego postępowania w spornym zakresie dotyczącym uznania zdarzenia z dnia 30 listopada 2011 r. za wypadek przy pracy i nie badał zarzutów organu rentowego, podnoszonych w związku

z treścią art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a jedynie czynił ustalenia w zakresie istnienia niezdolności do pracy. Ponadto pozwany zarzucił, że w opinii biegły ortopeda i neurolog orzekli niezdolność skutkiem zdarzenia z dnia 30 listopada 2011 r. do dnia 25 listopada

2014 r. Tymczasem Sąd przyznał prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 26 listopada 2012 r. uwzględniając w tym zakresie opinie biegłego otolaryngologa, który zaopiniował częściową niezdolność do pracy na 3 lata od daty zgłoszenia wniosku o świadczenie, to jest od 17 kwietnia 2012 r. do dnia 17 kwietnia 2015 r. z tym, że z ogólnego stanu zdrowia.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca domagał się jej oddalenia.

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa 819/13 Sąd Apelacyjny w R. uchylił punkt I zaskarżonego wyroku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa w postępowaniu apelacyjnym.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy w prowadzonym postępowaniu nie wyjaśnił, czy kserokopia protokołu powypadkowego dołączona przez wnioskodawcę do odwołania dotyczyła ostatecznej wersji tego dokumentu. Nie zwrócił się bowiem do pracodawcy wnioskodawcy o udostępnienie dokumentacji powypadkowej. Nie wyjaśnił także, co stanowiło przyczynę odmowy świadczenia wypadkowego dla wnioskodawcy przez organ rentowy i nie rozstrzygnął sporu w zakresie przesłanki warunkującej wypłatę świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego tj. uznania zdarzenia

z 30.11.2011 r. za wypadek przy pracy zgodnie z definicją zawartą w treści art. 3 ustawy wypadkowej, oraz braku przesłanek wyłączających korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego wymienionych w art. 21 ust 1 w/ w ustawy. W ocenie Sądu Apelacyjnego, niedopuszczalnym było również pominięcie przez Sąd etapu orzeczniczego organu rentowego przy ustaleniu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że celem ponownego postępowania będzie ustalenie spornych okoliczności wypadku z 30 listopada 2011 r., przesądzenie, czy to był to wypadek przy pracy oraz czy nie występują ustawowe przesłanki wyłączające skorzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, a następnie dokończenie postępowania w przedmiocie prawa do renty wypadkowej stosownie do wyników postępowania orzeczniczego ZUS, które może zostać poddane przez Sąd ocenie przy udziale biegłych.

Po rozpoznaniu sprawy ponownie, wyrokiem z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt IV U 106/14 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.z dnia 7 września 2012r. i przyznał wnioskodawcy W. C.prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy od dnia 26 listopada 2012r. do 30 września 2017 r. (punkt I), w pozostałej części oddalił odwołanie (punkt II) oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 180,00 zł (punkt III).

Rozpoznając sprawę ponownie i kierując się w trybie art. 386 § 6 k.p.c. wskazaniem, co do dalszego postępowania wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy ustalił ponownie, że protokół powypadkowy został zatwierdzony przez pracodawcę i nie uległ zmianie. Sąd ten ustalił, że wnioskodawca ukończył szkolenie okresowe dla pracowników na stanowiskach robotniczych w dziedzinie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochronie PPOŻ.

Z dalszych ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że w piśmie z 10.07.2012 r. (...) S.A.w R.poinformował Okręgowy Inspektorat Pracy w R., iż postanowił zmienić kwalifikację wypadku na ciężki i realizując obowiązek wynikły z art. 234 § 2 k.p. zawiadomił o wystąpieniu na terenie zakładu wypadku ciężkiego w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Postanowieniem z dnia 28.02.2012 r. 4 Ds. 94/12 Prokurator Prokuratury Rejonowej dla miasta R.wszczął śledztwo w sprawie spowodowania w dniu 30.11.2011 r. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu u W. C., które postanowieniem z dnia 19 grudnia 2012 r. umorzono wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu wskazano, iż bezpośrednią przyczyną zaistniałego wypadku było gwałtowne wtargnięcie pokrzywdzonego pieszego W. C.pod nadjeżdżający wózek widłowy, a także przebywanie przez pokrzywdzonego w miejscu niedozwolonym dla ruchu pieszego.

Kolejno Sąd pierwszej instancji ustalił, że orzeczeniem z dnia 05 sierpnia 2014 r. komisja lekarska ZUS stwierdziła, iż W. C. jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 30 września 2017 r. Jako datę powstania częściowej niezdolności do pracy ustaliła dzień 30 listopada 2011 r. i podała, iż niezdolność pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty z zakresu neurologii, który stwierdził, że stopień naruszenia sprawności organizmu z częściowym uszkodzeniem nn. czaszkowych i dyskretnym zespołem prawostronnym daje podstawę do ustalenia nadal częściowej niezdolności do pracy na okres 2 lat. W opinii biegłego prezentowane deficyty i ubytki funkcjonalne nie spełniają kryteriów całkowitej niezdolności do pracy. Dodatkowo w opinii uzupełniającej biegły neurolog wskazał, iż badanie neurologiczne z dnia 07.11.2014 r. jest zgodne z badaniem lekarskim sądowym z dnia 06.03.2013 r., nadto podtrzymał poprzednią opinię w całości podnosząc, iż brak jest podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy.

Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy poczynił na podstawie dowodów z w/w dokumentów postępowania powypadkowego oraz zeznań wnioskodawcy w zakresie panujących w zakładzie pracy warunków w dniu wypadku, tj. 30.11.2011 r. oraz okoliczności w jakich doszło do wypadku, oraz opinii biegłego uznając, iż jest ona fachowa i zupełna, wydana przez biegłego specjalistę o specjalności odpowiadającej rodzajom schorzeń i dolegliwości wnioskodawcy, po przeprowadzeniu badania wnioskodawcy oraz po wnikliwej analizie dokumentacji jego leczenia. W ocenie Sądu Okręgowego, na ocenę wiarygodności tej opinii wpływa również okoliczność, że koresponduje ona z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 05 sierpnia 2014 r., zgodnie z którym W. C.jest częściowo niezdolny do pracy i niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił wniosku o przesłuchanie biegłego z zakresu neurologii na rozprawie wskazując, iż zarówno opinia główna, jak i uzupełniająca odpowiada na pytania postawione biegłemu i pozwala na wydanie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd I instancji powołał przepisy ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2009 Nr 167, poz. 1322) w zakresie art. 21 ust. 1, art. 3 ust. 1, art. 22 ust. 1, 2 i 3, a następnie stwierdził brak udowodnienia przez organ rentowy, że zawarte w protokole powypadkowym stwierdzenia dotyczące ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, są bezpodstawne. Sąd powołał się na treść tego protokołu, zgodnie

z którym bezpośrednią przyczyną było przebywanie poszkodowanego na drodze służącej do poruszania się po niej tylko pojazdów jezdnych oraz nie użycie sygnału dźwiękowego przez operatora wózka jezdnych, ostrzegającego o zbliżaniu się do będącego w ruchu pieszego.

W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie została spełniona jedna z przesłanek z art. 21 ust. 1 ustawy, a mianowicie zdarzenie wypadkowe powstało w wyniku naruszenia przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, bowiem zachowanie ubezpieczonego w dniu wypadku odbiegało od norm bezpiecznego postępowania i świadczyło o całkowitym zlekceważeniu przepisów – można przypisać rażące niedbalstwo. Natomiast organ rentowy nie udowodnił, iż wyłączną przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie wnioskodawcy, zaś przebywanie poszkodowanego na drodze służącej do poruszania się po niej tylko wózków jezdnych nie było wyłączną przyczyną zaistniałego wypadku.

W konsekwencji Sąd zmieni decyzję organu rentowego i przyznał W. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy od dnia 26.11.2012 r., tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego do 30.09.2017 r., czyli do daty określonej w orzeczeniu komisji Lekarskiej ZUS. Na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie w pozostałym zakresie uznając, iż wnioskodawca nie udowodnił, że po dniu 26.11.2012 r. jest całkowicie niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd oddalił także żądanie odsetek uznając, że brak jest podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. W podstawie prawnej tego rozstrzygnięcia Sąd powołał przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Orzeczenie o kosztach Sąd Okręgowy oparł na treści art. 98 k.p.c. i art. 108 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r. poz. 461 j.t.).

Powyższy wyrok w części obejmującej punkt I zaskarżył apelacją organ rentowy, zarzucając mu:

- naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez przyjęcie, że zachowanie wnioskodawcy nie stanowiło wyłącznej winy,
- przepisu art. 233 § 1 k. p. c poprzez dokonanie oceny dowodów nie mającej waloru wszechstronnego rozważenia całego materiału zebranego w sprawie i nie wyjaśnienia wszystkich okoliczności w sprawie.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w części, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zdaniem organu rentowego, Sąd pierwszej instancji nie przeprowadził prawidłowo postępowania dowodowego i nie uzupełnił postępowania o przeprowadzenie dowodu z zeznań ewentualnych świadków zdarzenia, jak również dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania przez inne organy, jak np. Państwową Inspekcję Pracy. W ocenie pozwanego, można przypisać wnioskodawcy rażące niedbalstwo, a zabrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dowód z ustaleń Państwowej Inspekcji Pracy nakazywał ustalić, że tylko ubezpieczony pracownik, nie zaś jego pracodawca, dopuścił się naruszenia przepisów bhp.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz złożył dodatkowe wnioski dowodowe.

W odpowiedzi na apelację, sporządzonej przez pełnomocnika, wnioskodawca również wniósł o jej oddalenie, a nadto ustosunkował się do zarzutów podniesionych w apelacji, podtrzymując dotychczas prezentowane stanowisko w sprawie.

Na rozprawie pełnomocnik wnioskodawcy cofnął wnioski dowodowe zgłoszone przez wnioskodawcę w jego pisemnej apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu. Zaskarżony wyrok jest bowiem orzeczeniem trafnym i odpowiadającym obowiązującym przepisom prawa.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji.

Spór sprowadzał się do kwestii przysługiwania wnioskodawcy W. C.prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, w kontekście spełnienia przesłanek określonych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Zdaniem pozwanego organu rentowego, ograniczenie się do dowodu z przesłuchania strony oraz brak przeprowadzenia z urzędu dowodu z zeznań świadków zdarzenia oraz z ustaleń Państwowej Inspekcji Pracy, nie było prawidłowe, przez co naruszyło ramy swobodnej oceny dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej. Natomiast pozwany nie kwestionował dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodu z zeznań wnioskodawcy w zakresie uznania tego dowodu za wiarygodny. Pozwany nie podważył też ustaleń Sądu, poczynionych na podstawie przeprowadzonych dowodów, a dotyczących okoliczności wypadku z dnia 30 listopada 2011 r. oraz panujących w zakładzie pracy w tym dniu warunków.

W ocenie Sadu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, uwzględnił wszystkie wnioski dowodowe stron, a wyniki tego postępowania ocenił należycie, co znalazło wyraz w pisemnym uzasadnieniu. Ocena ta wbrew zarzutom apelacji mieści się w granicach zakreślonych treścią art. 233 § 1 k. p. c. W szczególności Sąd wskazał, które dowody przemawiają za przyjętym stanowiskiem Sądu i dlaczego daje im wiarę. Ocena Sądu tworzy spójną logiczną całość, znajdującą oparcie w zebranych materiale dowodowym, zasługując tym samym na akceptację przez Sąd II instancji.

Wbrew zarzutom apelacji dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena dowodów mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, w rozumieniu art. 233 k. p. c. Granice te wyznaczają w szczególności obowiązek wyprowadzenia przez sąd z zebranego materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd I instancji została przeprowadzona w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny. Brak jest więc jakiegokolwiek uzasadnienia dla zgłaszanego w apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego, a to art. 233 k. p. c.

Stwierdzić należy, że organ rentowy odmawiając ubezpieczonemu świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, obowiązany jest udowodnić negatywne przesłanki wyłączające prawo do świadczenia, określone w art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lipca 2012 r., sygn. akt I UK 69 /12). W myśl tego przepisu świadczenie z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługuje ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje stanowisko Sądu pierwszej instancji, że wbrew obowiązkowi procesowemu organ rentowy nie udowodnił podstawowej przesłanki wyłączającej jego odpowiedzialność a to, że wyłączną przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie wnioskodawcy. Przy czym stanowisko organu rentowego, że Sąd pierwszej instancji winien przeprowadzić stosowne postępowanie dowodowe z urzędu nie zasługuje na uwzględnienie. Zważył bowiem należy, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest podmiotem silniejszym wobec ubezpieczonego, instytucją w stosunku do niego uprzywilejowaną, profesjonalną, posiadającą w dyspozycji fachową obsługę prawną, a więc Sąd nie może go wyręczać w podejmowaniu czynności procesowych, w tym zgłaszaniu korzystnych dla niego wniosków dowodowych. Do sądu należy bowiem ocena materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Natomiast

działanie Sądu za stronę prowadziłoby do naruszenia zasady kontrydiktoryjności sporu, nakładającej na strony uczestniczące w procesie sądowym obowiązek przedstawienia materiału faktycznego i dowodnego oraz wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, co jest rzeczą niedopuszczalną. Tym bardziej bierność organu rentowego w zakresie inicjatywy dowodowej nie uzasadnia działania Sądu z urzędu. Ponadto pomimo zaakcentowania przez apelującego celowości przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków zdarzenia, nie wskazał on w apelacji tych świadków, nie podał ich danych osobowych. Powyższe uprawnia do wniosku, że zarzut ten został zgłoszony tylko w związku z wniesioną apelacją .

Nie zasługuje także na uwzględnienie podnoszony przez organ rentowy zarzut pominięcia przy ustaleniu istotnych okoliczności sprawy dokumentacji zgromadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy. Zważyć bowiem należy, że podstawą ustalenia uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego jest protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, czyli protokół powypadkowy (art. 22 ustawy wypadkowej). W razie zaistnienia wypadku przy pracy ustawodawca nakłada na pracodawcę obowiązek podjęcia niezbędnych działań eliminujących lub ograniczających zagrożenie, zapewnienia udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym a także ustalenia w przewidzianym trybie okoliczności

i przyczyn wypadku oraz zastosowania odpowiednich środków zapobiegających podobnym wypadkom (art. 234 § 1 k.p.). Szczegółowy zakres obowiązków pracodawcy, związanych

z ustaleniem okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, normują przepisy wydanego

w oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 5 ust. 4 ustawy wypadkowej rozporządzenia Ministra Pracy w Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 1618), określające tryb uznawania zdarzenia za wypłatę przy pracy i jego dokumentowania, stanowiącego następnie podstawę dochodzenia przez ubezpieczonego świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego przed organem rentowym. Z kolei zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy wypadkowej, organ rentowy odmawia przyznania świadczeń

z ubezpieczenia wypadkowego w przypadku nieprzedstawienia protokołu powypadkowego lub karty wypadku (pkt 1) lub nieuznania w protokole powypadkowym lub karcie wypadku zdarzenia za wypadek przy pracy w rozumieniu ustawy wypadkowej (pkt 2). Unormowanie wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wypadkowej wskazuje, że protokół powypadkowy pełni szczególną rolę w postępowaniu o świadczenia z ustawy wypadkowej. Należy go traktować jako główny dowód, za pomocą którego ubezpieczony może wykazać, że przysługują mu świadczenia z ustawy wypadkowej a jego brak uzasadnia wydanie decyzji odmownej przez organ rentowy, bez prowadzenia jakichkolwiek ustaleń i ocen przy wykorzystaniu innych dowodów przedstawionych przez ubezpieczonego na okoliczność kwalifikacji zdarzenia jako wypadku przy pracy z brzmienie art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy wypadkowej wynika, że treść protokołu powypadkowego ma szczególny walor dowodowy

i moc wiążącą w postępowaniu przed organem rentowym, ponieważ nieuznanie zdarzenia za wypadek przy pracy w protokole powypadkowym uzasadnia wydanie decyzji odmawiającej prawa do świadczeń z ustawy wypadkowej (tak też Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały

z dnia 11 lutego 2014r., sygn. akt I UZP 4/13).

W kontekście powyższego , dokumentacja Państwowej Inspekcji Pracy stanowi podstawę do zastosowania środków prawnych do podmiotu kontrolowanego, natomiast nie jest podstawą do ustalenia, kto ponosi winę za wypadek na użytek ustalenia prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego .

W przedmiotowej sprawie słusznie Sąd Okręgowy oparł swoje ustalenia między innymi na protokole powypadkowym nr 001/2011, którego treści organ rentowy nie zakwestionował, a z którego wynika, że jedną z przyczyn wypadku było nie użycie sygnału dźwiękowego przez operatora wózka jeźdźnego, ostrzegającego o zbliżaniu się do będącego w ruchu pieszego. A contrario nie stwierdza on, że wyłączną przyczyną zdarzenia z dnia 30 listopada 2011 r. zakwalifikowanego jako wypadek przy pracy było zachowanie wnioskodawcy.

Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika, że rzeczony protokół został zatwierdzony przez pracodawcę i nie uległ zmianie. W ocenie Sądu przyjęta przez Sąd Okręgowy ocena tego dokumentu jako dowodu wiarygodnego, jest w pełni uzasadniona.

Reasumując należało uznać, że Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe w celu ustalenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a ocena tak zgromadzonego materiału dowodowego była trafna, nie naruszająca ramy swobodnej oceny dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do prawidłowego zastosowania przepisów prawa materialnego - art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zgłoszone na tym tle zarzuty apelacyjne należało uznać za niezasadne.

W świetle przeprowadzonych przez Sąd Okręgowy dowodów, dokonana przez ten Sąd ocena przysługiwania W. C. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 26.11.2012 r., tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego do 30.09.2017 r., czyli do daty określonej w orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS, jest prawidłowa i znajduje oparcie w obowiązujących przepisach.

Z powyższych przyczyn Sąd uznał, że wniesiona przez pozwanego Zakład apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu, na podstawie art. 385 k. p. c .

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461).